ROMÂNIA 2035

REZUMAT EXECUTIV

Guvernare prin multiplicarea efortului

Mai ieftin de trăit. Mai ieftin de făcut afaceri. Mai ieftin de guvernat - fără ca România să devină mai săracă.

Septembrie 2026

Propoziția de guvernare

România 2035 protejează viața de zi cu zi în timp ce repară capacitatea statului. Risipa, privilegiile nejustificate și frauda majoră sunt atacate înaintea poverilor generale; serviciile și investițiile sunt proiectate astfel încât rezultatul unei măsuri să devină intrarea alteia.

Nu rezolvăm cinci probleme plătind de cinci ori. Folosim aceeași informație, aceeași investiție și aceeași capacitate administrativă pentru mai multe rezultate.

Cele cinci misiuni publice

Misiunea 1 - Siguranța gospodăriei

Prețuri, medicamente, energie, locuire și navetă abordate cu finanțare permanentă, concurență, ofertă și transparență.

Misiunea 2 - Un stat care funcționează

Government as a Platform, shared services, once-only, PM Delivery, Handoff Register și rezultate publice.

Misiunea 3 - Sănătate și școli sigure

Acces medical/prevenție/mental health; Safe School; childcare/elder care ca infrastructură umană.

Misiunea 4 - Locuri de muncă și oportunitate regională

Opportunity Platform, skills, complete communities, agriculture processing, energy-ready industry, R&D și diaspora.

Misiunea 5 - Securitate sub control democratic

NATO/Black Sea, cyber, critical infrastructure, dual-use, civil protection, due process și oversight.

Cele șapte sisteme

Sistem	Arhitectură	Rezultat
A. Stat Productiv	Statul ca Platformă; once-only; Inventarul Proceselor; shared services; STS/ADR; AI; Delivery; Audit	Capacitate administrativă mai mare la cost unitar mai mic.
B. Motorul de Oportunități și Capital	Opportunity Platform; map; Marketplace; Portfolio Builder; EU Liaison; Fast Permit; blueprints	Transformă nevoile și activele în proiecte investibile și finanțabile.
C. Capital Uman și Capacitate de Muncă	Educație; leadership; childcare; elder care; mobilitate; locuire; skills; diaspora	Mai mulți oameni pot lucra, iar absolvenții pot contribui și conduce.
D. Cercetare și Inovare	Applied Research Missions; interdisciplinary teams; TTO; IP; equipment sharing; reinvestment	Cunoaștere → prototip → client → companie/export → cercetare nouă.
E. Energie și Capacitate Industrială	Generare; rețea; stocare; flexibilitate; Value-per-MW; Mine2Value; dual-use	Energie fermă transformată în investiții productive și reziliență.
F. Dezvoltare Teritorială și Sectorială	România Recuperează; Complete Communities; AgroIntel; Lanț Scurt; turism; apă	Teren, active și resurse regionale transformate în servicii, locuri de muncă și capital.
G. Credibilitate Fiscală și Reinvestire	Fiscal Lock; spending reviews; certified savings; pay modifiers; compliance; capital gates	Păstrează sistemele sustenabile și reciclează câștigurile spre investiții/R&D.

Multiplicatorii decisivi

Opportunity-to-Execution Accelerator

Opportunity Platform + Stat Productiv + EU Funds. O nevoie validată devine proiect, finanțare, autorizare și livrare, cu handoff-uri măsurate.

Talent-to-Investment Flywheel

Skills/Labour + Opportunity Platform + Complete Communities. Investiția creează semnal de competențe; trainingul, locuirea și mobilitatea lărgesc bazinul de recrutare.

Energy-Ready Industrial Geography

Energy + Opportunity Platform + Mine2Value/România Recuperează. Siturile sunt selectate pe MW fermi, fibre, teren, transport, apă și workforce, nu pe marketing.

Research-to-National-Champion

University/R&D + Defence/Dual-Use + Innovation Procurement. Problemă → echipă → prototip → pilot → IP/licență/spinout → export → reinvestire.

Regional Growth Compounder

Complete Communities + Labour + Opportunity Platform. Populația nouă generează servicii și jobs; transportul mărește accesul la muncă; investiția urmează cererea.

Agricultural Value-Added Cluster

AgroIntel + Water/Energy + Opportunity/R&D. Sol și apă → cooperare → cold chain/processing → buyer/export → venit rural și AgTech.

Dead Capital → Productive & Intellectual Capital

România Recuperează + Opportunity Platform + R&D. Activele abandonate produc teren curat, investiție și venit net reinvestit în cercetare.

Fiscal Capacity Compounder

Admin Productivity + Fiscal Lock + EU leverage. Același leu public produce mai mult serviciu și mobilizează mai mult capital fără a inventa economii.

Management-Productivity Multiplier

University leadership + R&D teams + firms/state. Generații de specialiști practică leadership înainte de a primi formal oameni în subordine.

Diaspora-to-Cluster

Returnee matching + Skills + Opportunity/R&D. Experiența din diaspora este potrivită cu jobs, research și business gaps regionale.

Tourism-Rural Economy

Tourism + Farm-to-Shelf + Asset Recovery. Patrimoniul și curățenia cresc vizitatorii; visitor spend susține produse locale și IMM-uri.

Circular/Secure Manufacturing

Recovered materials + Industry/Defence + R&D. Recuperarea materialelor și cercetarea reduc dependențe și pot crea procesare strategică locală.

Ce se schimbă concret

1. Viața de zi cu zi trebuie să coste mai puțin

Coș esențial numai cu finanțare permanentă; medicamente mai accesibile; navetă mai ieftină; prețuri comparabile și concurență.

2. Povara începe cu risipa, privilegiile și frauda mare

Fiscal Lock, spending reviews, sporuri publice justificate pe rol, ANAF orientat spre fraudă mare și economii verificate înainte de cheltuire.

3. Un stat care lucrează o singură dată

Date once-only, procese simplificate înainte de digitalizare, shared services, AI cu control uman și retragerea sistemelor vechi.

4. Oportunitățile devin vizibile și investibile

O singură platformă arată nevoi, terenuri, active, putere electrică, proiecte, finanțare și blueprints; proiectele mici pot fi agregate.

5. Munca trebuie să merite și să fie posibilă

Childcare, elder care, transport, locuire, skills demand, experienced workers și reintegrarea diasporei cresc capacitatea reală de muncă.

6. Educație care produce specialiști și lideri

Licență solidă și teamwork; master/doctorat cu proiecte interdisciplinare reale, leadership practic, 360 feedback și Applied Research Missions.

7. Cercetarea publică trebuie să poată ajunge pe piață

TTO partajat, pilots, IP clar; 60% din venitul net comercializat revine cercetării naționale, 40% universității, iar contributorii sunt recompensați.

8. Energie sigură pentru gospodării și industrie

Solar distribuit, nuclear/hidro/vânt, rețea, stocare și flexibilitate; succesul se măsoară în MW fermi și cost livrat, nu în surplus anual.

9. Fermierul câștigă din valoare, nu doar din volum

AgroIntel, apă, cooperative funcționale, utilaje folosite intens, cold chain, processing, demand observatory și Farm-to-Shelf.

10. Comunități complete, nu suburbii-dormitor

Transport și utilități înainte de volum; childcare/școli/sănătate declanșate de populație; mixed-use jobs; brownfield first.

11. Curățăm, reutilizăm și reinvestim

România Recuperează valorifică/reutilizează active, remediază brownfields, îmbunătățește intrările turistice și direcționează net proceeds spre R&D.

12. O Românie sigură și competitivă

NATO/EU, cyber, critical infrastructure, dual-use, civil protection, export controls și securitate sub control democratic.

Disciplina de execuție

- Fiecare major measure: owner, cost, source, legal path, KPI, risk, gate.
- 60 handoff-uri inter-sistem cu trigger, receiver, SLA și KPI.
- Handoff Completion Rate și Conversion Through the Chain sunt KPI guvernamentali.
- EU Funding Screen și Post-EU Fiscal Sustainability Test pentru investiții.
- Savings nu finanțează permanent spending înainte de certificare.
- Fundamental research, due process, competition, privacy și democratic oversight rămân safeguards.

Orizont de impact

Orizont	Impact urmărit
12-18 luni	Servicii și procese mai simple, price transparency, inventories reale, opportunity pipeline, first shared services, first asset recovery/R&D challenges.
2-5 ani	Housing/mobility, energy-ready industry, agro processing, formal work, care capacity, R&D pilots, lower admin cost, brownfield redevelopment.
5-10 ani	Higher productivity, better management, regional convergence, industrial/innovation capacity, fiscal resilience and institutions that survive electoral cycles.

Integrarea europeană și garanțiile de implementare

Programul include obligațiile europene în reformele existente, cu registru public, responsabil, termen și dovadă. Dreptul obligatoriu, condițiile finanțării, recomandările și propunerile sunt separate. Obligațiile scadente se remediază imediat; programul de 100 de zile nu prelungește termenele legale.

Facturile mai mici se leagă de renovare, încălzire curată și mobilitate accesibilă; apa, pădurile și natura protejează agricultura și sănătatea. Accesul copiilor vulnerabili, al persoanelor cu dizabilități și al comunităților rurale este urmărit prin serviciile existente. Migrația și azilul au circuit legal distinct de întoarcerea diasporei.

Fiscal Lock respectă traiectoria europeană de cheltuieli nete. PNRR este urmărit pentru închidere și continuitatea angajamentelor existente, fără presupunerea unor granturi noi după termen. Ministerul Finanțelor verifică sursa și costul recurent, iar Consiliul Fiscal oferă evaluare independentă.

Implementarea păstrează autonomia universitară și locală, proprietatea, independența justiției, protecția datelor și concurența. Regula 60/40 se aplică veniturilor eligibile din programe viitoare în condiții legale stabilite înainte de finanțare. Niciun termen accelerat nu suspendă evaluarea de mediu sau drepturile publicului. Remunerația legală a inventatorului precede distribuția soldului eligibil 60/40.

Partidele participante își asumă implementarea și susținerea întregului program. Portofoliile se propun după potrivirea priorităților; cele rămase sau disputate se convin prin consiliul cu cinci reprezentanți de partid, pe baza nominalizărilor partidelor. Învestirea și numirile urmează Constituția; consiliul coordonează politic și păstrează mandatul liber al parlamentarilor.